ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 15.3.2005
COM(2005) 87 τελικό

2005/0020 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

{SEC(2005) 351}
{SEC(2005) 352}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1.1. Εισαγωγή

Βασιζόμενη στο προκαταρκτικό πρόγραμμα του 1975 για μια πολιτική προστασίας και ενημέρωσης των καταναλωτών[1] και στην Πράσινη Βίβλο του 1993 για την προσφυγή των καταναλωτών στη δικαιοσύνη και τη ρύθμιση των διαφορών κατανάλωσης στην ενιαία αγορά[2], η Επιτροπή εξέδωσε το 1996 ανακοίνωση για ένα σχέδιο δράσης σχετικά με την πρόσβαση των καταναλωτών στη δικαιοσύνη και τη ρύθμιση των διαφορών κατανάλωσης στην εσωτερική αγορά[3]. Το σχέδιο δράσης εστιαζόταν στην προώθηση και τη βελτίωση των διαδικασιών επίλυσης των ατομικών διαφορών σε θέματα κατανάλωσης, και προέβλεπε την απλούστευση της πρόσβασης στις δικαστικές διαδικασίες. Με την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ το 1999, η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως στόχο την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, υιοθετώντας μεταξύ άλλων μέτρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Τάμπερε το 1999 κάλεσε το Συμβούλιο να θεσπίσει ειδικούς κοινούς διαδικαστικούς κανόνες για την απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικροδιαφορών, καθώς και να καταργήσει τα ενδιάμεσα μέτρα που εξακολουθούν να απαιτούνται για την αναγνώριση και εκτέλεση μιας απόφασης στο κράτος μέλος της εκτέλεσης, για όλους τους τίτλους που αφορούν μικροδιαφορές (δηλαδή που δεν περιορίζονται σε αγωγές καταναλωτών).

Το κοινό πρόγραμμα μέτρων της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 30 Νοεμβρίου 2000[4], προβλέπει την απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικροδιαφορών. Οι συζητήσεις σχετικά με την απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικροδιαφορών θα διευκολύνει επίσης την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων.

Η ανάγκη απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης μικροδιαφορών έχει επίσης εκφραστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο[5].

1.2. Η Πράσινη Βίβλος για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και μέτρα απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης των μικροδιαφορών

Πριν από την έγκριση της παρούσας πρότασης πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες διαβουλεύσεις τόσο με τα κράτη μέλη όσο και με όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών. Η Πράσινη Βίβλος για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και μέτρα απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης των μικροδιαφορών[6], που εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 20 Δεκεμβρίου 2002, περιέχει μια επισκόπηση των διαδικασιών που ισχύουν σήμερα στα κράτη μέλη για την εκδίκαση

---

1 ΕΕ C 92, 25.4.1975, σ. 2.
2 COM(93) 576.
3 COM(96) 13.
4 ΕΕ C 12, 15.1.2001, σ. 1.
5 ΕΕ C 146, 17.5.2001, σ. 4.
6 COM(2002) 746 final.

μικροδιαφορών. Με βάση συγκριτική μελέτη του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζονται στα κράτη μέλη τα σχετικά διαδικαστικά θέματα, διατυπώθηκαν μια σειρά ερωτήσεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τα χαρακτηριστικά που θα έπρεπε να έχει μια σχετική ευρωπαϊκή πράξη.

Οι απαντήσεις στην Πράσινη Βίβλο, που αποτέλεσαν αντικείμενο περαιτέρω συζήτησης σε δημόσια ακρόαση που διοργάνωσε η Επιτροπή στις 12 Δεκεμβρίου 2003, οδήγησαν στη διαπίστωση ότι η απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης των μικροδιαφορών θεωρείται σχεδόν ομόφωνα βήμα προόδου στη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Στη γνώμη[7] της 18ης Ιουνίου 2003 σχετικά με την Πράσινη Βίβλο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υποδέχθηκε ευνοϊκά την πρωτοβουλία της Επιτροπής για έναρξη διαβουλεύσεων σχετικά με το θέμα αυτό, καθώς και την προσπάθειά της να γίνουν ταχύτερες, αποτελεσματικότερες και λιγότερο δαπανηρές οι πολιτικές δίκες. Υποστήριξε τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας για την απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικροδιαφορών. Έκρινε ότι θα πρέπει να καθοριστούν τα κατάλληλα μέτρα για την επιτάχυνση της εν λόγω εκδίκασης, χωρίς να θίγονται οι εγγυήσεις που παρέχονται στους διαδίκους από το κράτος δικαίου.

Στη γνώμη[8] που διατύπωσε στις 12 Φεβρουαρίου 2004 σχετικά με την Πράσινη Βίβλο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρωτοβουλία της Επιτροπής και δήλωσε ότι η διαδικασία μικροδιαφορών δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις υποθέσεις που αφορούν χρηματικές απαιτήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι θα καθορίζεται ένα όριο με βάση την αξία του επίδικου αντικειμένου, αλλά θα πρέπει να επεκταθεί και σε όλες τις άλλες διαφορές που αφορούν οικονομικές σχέσεις και που εμπίπτουν στο ενοχικό δίκαιο. Επιπλέον, στις διαδικασίες μικροδιαφορών θα πρέπει να εφαρμόζονται οι μέθοδοι Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (ΕΕΔ), η απλούστευση της διεξαγωγής των αποδείξεων και η περιορισμένη άσκηση ενδίκων μέσων.

Στις 16 Μαρτίου 2004, σε σύσκεψη εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη συζητήθηκε ένα σχέδιο κανονισμού για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Οι αντιπροσωπείες γενικά συμφώνησαν με την προσέγγιση που υπήρχε στο κείμενο αυτό, και συγκεκριμένα με την έκδοση κανονισμού που θα έχει ως στόχους την απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικροδιαφορών με την καθιέρωση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, την οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν οι διάδικοι εναλλακτικά αντί των διαδικασιών που ισχύουν στις νομοθεσίες των κρατών μελών, οι οποίες δεν θίγονται, καθώς και με την κατάργηση των ενδιάμεσων μέτρων που απαιτούνται για την αναγνώριση και εκτέλεση μιας απόφασης που έχει εκδοθεί με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών σε άλλο κράτος μέλος.

---

7 ΕΕ C 220, 16.9.2003, σ. 5.

8 Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις προοπτικές προσέγγισης του αστικού δικονομικού δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2002) 654 + COM(2002) 746 - C5-0201/2003 - 2003/2087(INI)), A5-0041/2004.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

2.1. Γενικός στόχος

2.1.1. Η σημασία της ύπαρξης αποτελεσματικών διαδικασιών εκδίκασης μικροδιαφορών

Τα έξοδα, οι καθυστερήσεις και η ταλαιπωρία που συνεπάγεται η δικαστική επιδίωξη απαιτήσεων δεν μειώνονται ανάλογα με την αξία της απαίτησης. Αντίθετα, όσο μικρότερη είναι η αξία αυτή τόσο αυξάνεται το βάρος των εμποδίων. Αυτό οδήγησε πολλά κράτη μέλη στη δημιουργία απλούστερων διαδικασιών για την επίλυση μικροδιαφορών. Ταυτόχρονα, ο δυνητικός αριθμός διασυνοριακών διαφορών αυξάνεται συνεπεία της ολοένα συχνότερης άσκησης των δικαιωμάτων ελεύθερης διακίνησης των προσώπων, των αγαθών και των υπηρεσιών που προβλέπει η συνθήκη ΕΚ. Τα εμπόδια για μια ταχεία και μη δαπανηρή έκδοση δικαστικής απόφασης είναι σαφώς περισσότερα σε διασυνοριακό πλαίσιο. Χρειάζεται συχνά να προσφύγει κανείς στις υπηρεσίες δύο δικηγόρων, υπάρχουν πρόσθετα έξοδα μετάφρασης και διερμηνείας, και διάφοροι άλλοι ετερόκλητοι παράγοντες, όπως επιπλέον έξοδα μετακίνησης των διαδίκων, των μαρτύρων, των δικηγόρων κλπ.

Τα δυνητικά αυτά προβλήματα δεν περιορίζονται στις διαφορές μεταξύ ιδιωτών. Οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων μπορεί επίσης να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όταν θέλουν να επιδιώξουν την ικανοποίηση των αξιώσεων τους σε άλλο κράτος μέλος. Όμως ελλείψει μιας διαδικασίας «ανάλογης» με την αξία του επίδικου αντικειμένου, λόγω των εμποδίων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο πιστωτής, είναι αμφίβολο αν είναι οικονομικά συνετή η προσφυγή στη δικαιοσύνη. Τα έξοδα για την έκδοση απόφασης, ιδίως όταν ο εναγόμενος βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, είναι συχνά δυσανάλογα με την αξία του επίδικου αντικειμένου. Πολλοί πιστωτές, ενόψει των εξόδων της δίκης, και φοβούμενοι τις πρακτικές δυσχέρειες που μπορεί να αντιμετωπίσουν, εγκαταλείπουν κάθε ελπίδα ικανοποίησης των αξιώσεων που πιστεύουν ότι έχουν.

2.1.2. Χαρακτηριστικά στοιχεία της διαδικασίας μικροδιαφορών – δικονομικές απλουστεύσεις

Στο πλαίσιο των δικονομικών τους συστημάτων και παραδόσεων, πολλά κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ειδικούς κανόνες για την εκδίκαση των μικροδιαφορών, που προβλέπουν διαδικαστικές απλουστεύσεις σε σύγκριση με τις τακτικές διαδικασίες. Όπως είναι φυσικό, οι λύσεις που δόθηκαν διαφέρουν από το ένα κράτος στο άλλο. Ενώ σε ορισμένα κράτη υπάρχουν ειδικές διαδικασίες μικροδιαφορών, άλλα προβλέπουν ορισμένες διαδικαστικές απλουστεύσεις για τις υποθέσεις του είδους αυτού. Επίσης υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο εφαρμόζονται συγκεκριμένες διαδικαστικές απλουστεύσεις.

Ειδικές διαδικασίες μικροδιαφορών με διάφορες απλουστεύσεις σε σύγκριση με την τακτική διαδικασία υπάρχουν στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία-Ουαλία, Σκωτία και Βόρεια Ιρλανδία), στην Ιρλανδία, στη Σουηδία και την Ισπανία. Στη Γερμανία τα δικαστήρια μπορούν να προσαρμόζουν κατά την κρίση τους τη διαδικασία που εφαρμόζουν στις υποθέσεις μικροδιαφορών. Στη Γαλλία έχει απλουστευθεί ο τρόπος με τον οποίο κινείται η διαδικασία μικροδιαφορών («déclaration au greffe»). Οι κώδικες πολιτικής δικονομίας της Αυστρίας, της Φινλανδίας και των Κάτω Χωρών καθώς και άλλων κρατών μελών περιέχουν διάφορες διαδικαστικές απλουστεύσεις σε σύγκριση με την τακτική διαδικασία που εφαρμόζονται σε υποθέσεις στις οποίες το επίδικο αντικείμενο δεν υπερβαίνει σε αξία ορισμένα ανώτατα όρια. Παρόλο που αυτές οι διαδικαστικές απλουστεύσεις δεν θεωρηθείται ότι αποτελούν ειδική

διαδικασία μικροδιαφορών με τη στενή έννοια, στην πράξη τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται είναι παρόμοια.

Τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά των διαδικασιών μικροδιαφορών που υπάρχουν και των διαδικαστικών απλουστεύσεων μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:[9]

– Όλα τα κράτη μέλη που διαθέτουν διαδικασίες μικροδιαφορών θέτουν ποσοτικά όρια, τα οποία ωστόσο διαφέρουν σημαντικά[10]. Σε ορισμένα η διαδικασία μικροδιαφορών εφαρμόζεται και σε άλλα είδη διαφορών, ανεξάρτητα από την αξία του επίδικου αντικειμένου. Στα περισσότερα κράτη μέλη που διαθέτουν διαδικασίες μικροδιαφορών, οι τελευταίες δεν εφαρμόζονται μόνο για χρηματικές απαιτήσεις. Η χρήση των απλουστευμένων διαδικασιών στις περισσότερες περιπτώσεις είναι υποχρεωτική (για απαιτήσεις κάτω από το σχετικό όριο), αλλά, εφόσον το κρίνει σκόπιμο ο δικαστής ή το ζητήσει ένας από τους διαδίκους, μια διαφορά μπορεί να εκδικαστεί με την τακτική ή με πιο τυπική διαδικασία.

– Σε πολλές από τις υπάρχουσες διαδικασίες μικροδιαφορών, προβλέπεται η χρήση εντύπων για την υποβολή της αγωγής. Σε κανένα κράτος μέλος δεν υπάρχει υποχρέωση διατύπωσης νομικών ισχυρισμών στην αγωγή, δηλαδή απαιτείται μόνο η διατύπωση πραγματικών ισχυρισμών. Στα περισσότερα κράτη μέλη προβλέπεται η συνδρομή δικαστικών υπαλλήλων ή γραφείου εξυπηρέτησης (help desk) για την κίνηση της διαδικασίας. Επιπλέον, κατά την ακροαματική διαδικασία, ο δικαστής παρέχει συνδρομή στους διαδίκους που δεν εκπροσωπούνται από συνήγορο (ιδίως για δικονομικά ζητήματα), ενώ τηρείται η αρχή της ισότητας των διαδίκων. Επί του παρόντος, σε κανένα κράτος μέλος δεν είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση από συνήγορο στις διαδικασίες μικροδιαφορών.

– Ένα από τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας μικροδιαφορών στα περισσότερα κράτη μέλη είναι ότι ισχύουν λιγότερο αυστηροί κανόνες για τη διεξαγωγή των αποδείξεων. Σε πολλές περιπτώσεις, ο δικαστής έχει κάποια διακριτική ευχέρεια στο θέμα αυτό. Προς το παρόν σε πολλές περιπτώσεις, υπάρχει δυνατότητα διεξαγωγής εξ ολοκλήρου γραπτής διαδικασίας (αντί των προφορικών ακροάσεων), ενώ σε ορισμένες άλλες είναι πιο χαλαροί οι κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο της απόφασης. Σε πολλά κράτη μέλη υπάρχει προθεσμία για την επίδοση της απόφασης, ενώ οι δικονομικοί κανόνες σχετικά με την καταβολή των δικαστικών εξόδων διαφέρουν σημαντικά. Στα περισσότερα κράτη μέλη όλα τα έξοδα βαρύνουν μόνο τον εναγόμενο, εφόσον ηττηθεί. Οι εθνικές διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν με τη διαδικασία μικροδιαφορών διαφέρουν επίσης σημαντικά.

2.2. Πεδίο εφαρμογής

2.2.1. Ανάγκη λήψης μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο

Το άρθρο 65 της συνθήκης ΕΚ παρέχει στην Κοινότητα νομοθετικές εξουσίες όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις και στο μέτρο που είναι αναγκαία για την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

---

[9] Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. κεφάλαιο 4.3 της Πράσινης Βίβλου.

[10] Μεταξύ 600 ευρώ (Γερμανία) και 8 234 ευρώ (Αγγλία/Ουαλία).

Όσον αφορά την απαίτηση σχετικά με την εσωτερική αγορά, τα κοινοτικά θεσμικά όργανα έχουν περιθώριο εκτίμησης προκειμένου να διαπιστώσουν αν ένα μέτρο είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Όσον αφορά την παρούσα πρόταση, η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς διευκολύνεται, δεδομένου ότι η καθιέρωση μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών θα βοηθήσει την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών ή κεφαλαίων. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω (2.1.2.), επί του παρόντος οι διαδικασίες μικροδιαφορών διαφέρουν σημαντικά στα διάφορα κράτη μέλη. Η πρόσβαση των οικονομικών παραγόντων σε δικαιοδοτικούς μηχανισμούς με διαφορετικά επίπεδα αποτελεσματικότητας, συνεπάγεται στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, ανεξαρτήτως εάν οι διάδικοι βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη ή στο ίδιο κράτος μέλος. Εφόσον ορισμένοι οικονομικοί παράγοντες έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικές και ορθολογικές διαδικασίες, ενώ άλλοι δεν έχουν, δεν υπάρχουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους παράγοντες αυτούς στην εσωτερική αγορά. Η ανομοιογένεια που εμφανίζουν οι νομοθεσίες των κρατών μελών δημιουργεί εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Συνεπώς, μια κατάσταση που παρουσιάζει εμφανή ανισορροπία όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των μέσων ένδικης προστασίας που διαθέτουν οι πιστωτές στις διάφορες εθνικές νομοθεσίες συνεπάγεται στρέβλωση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς. Μια ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών θα διευκόλυνε επομένως την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Όσον αφορά το κριτήριο των διασυνοριακών επιπτώσεων, στις περισσότερες γλωσσικές αποδόσεις της συνθήκης χρησιμοποιείται ο όρος «υπόθεση» και όχι «μέτρο». Επομένως απαιτείται και αρκεί η «υπόθεση» να έχει διασυνοριακές επιπτώσεις. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται και στο στοιχείο γ) του άρθρου 65 που προβλέπει ότι τα μέτρα στο πεδίο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις περιλαμβάνουν την εξάλειψη των εμποδίων για την ομαλή διεξαγωγή πολιτικών δικών, καθώς και από το άρθρο III-269 της συνθήκης για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Το δικονομικό δίκαιο μπορεί από τη φύση του να έχει διασυνοριακές επιπτώσεις. Ο δικαστής εφαρμόζει πάντοτε την lex fori (νομοθεσία του δικάζοντος δικαστηρίου), ανεξάρτητα αν η διαφορά έχει διασυνοριακές επιπτώσεις. Οι υποθέσεις μικροδιαφορών έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, εφόσον – λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της εσωτερικής αγοράς – οι περισσότεροι οικονομικοί παράγοντες και καταναλωτές θα εμπλακούν αργά ή γρήγορα σε τέτοιους είδους διαφορές στο εξωτερικό.

Ένα μέτρο που εφαρμόζεται και σε υποθέσεις με καθαρά εσωτερικό χαρακτήρα και που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ιδίως χάρη στην εξάλειψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ οικονομικών παραγόντων σε διαφορετικά κράτη μέλη, έχει κατ' ανάγκη διασυνοριακές επιπτώσεις, δεδομένου ότι η θέσπιση μιας αποτελεσματικής διαδικασίας μικροδιαφορών σε όλα τα κράτη μέλη θα διευκολύνει την επί ίσοις όροις πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Επομένως, το κριτήριο της εσωτερικής αγοράς που προβλέπει το άρθρο 65 αποτελεί περιορισμό της απαίτησης των διασυνοριακών επιπτώσεων. Ένα μέτρο που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς έχει κατ' ανάγκη διασυνοριακές επιπτώσεις, ενώ ένα μέτρο που έχει διασυνοριακές επιπτώσεις μπορεί να μην είναι πάντοτε αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται και από τις διαπραγματεύσεις που έγιναν ενόψει της έγκρισης του άρθρου 65, δεδομένου ότι το κριτήριο της εσωτερικής αγοράς θεσπίστηκε σε προχωρημένο στάδιο των διαπραγματεύσεων, προκειμένου να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής της διάταξης. Οι

συντάκτες του άρθρου 65 δεν μπορεί να ήθελαν συσταλτική ερμηνεία του, δεδομένου ότι αυτό θα δημιουργούσε νέα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη στον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο. Κάθε νομική πράξη θα έπρεπε να έχει δικό της ορισμό του όρου «διασυνοριακός», δεδομένου ότι αυτός διαφέρει σχεδόν πάντοτε ανάλογα με το θέμα, πράγμα που θα προκαλούσε σημαντικές δυσχέρειες στην εφαρμογή αυτών των πράξεων.

Ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών μόνο στις διασυνοριακές υποθέσεις δεν θα ήταν μόνο απρόσφορος αλλά και αντιπαραγωγικός.

Πρώτον, η δημιουργία δύο διαφορετικών καθεστώτων για την εκδίκαση εγχώριων υποθέσεων και υποθέσεων με διασυνοριακές πτυχές θα πρέπει να αποφευχθεί. Ένα τέτοιο διττό καθεστώς θα ήταν αντίθετο με τον στόχο του ενιαίου και συνεκτικού χώρου δικαιοσύνης για όλους.

Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι διάδικοι δεν διαθέτουν σε όλα τα κράτη μέλη ταχείες και μη δαπανηρές διαδικασίες μικροδιαφορών. Η έλλειψη τέτοιων διαδικασιών, ανάλογων με την αξία του επίδικου αντικειμένου, δημιουργούν συχνά επιφυλάξεις από οικονομική άποψη για τη σκοπιμότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη, την οποία συχνά αποφεύγουν οι πιστωτές. Αυτός ο περιορισμός όσον αφορά την αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη έχει ένα οικονομικό κόστος με σημαντικές αρνητικές μακροοικονομικές επιπτώσεις για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2.2.2. Επικουρικότητα και αναλογικότητα

Ο στόχος της παρούσας πρότασης, και συγκεκριμένα η απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικροδιαφορών με τη θέσπιση μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα ίδια τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την ύπαρξη ομοιόμορφων κανόνων που εφαρμόζονται σε όλη την Κοινότητα. Ο στόχος επομένως μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε κοινοτικό επίπεδο.

Η παρούσα πρόταση είναι απολύτως σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου. Στο πλαίσιο αυτό, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπογραμμιστούν τα αποτελέσματα από τον συνδυασμό της νομικής πράξης που επιλέγεται (κανονισμός) με τον προαιρετικό χαρακτήρα που έχει η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών σε σχέση με ανάλογους μηχανισμούς της πολιτικής δικονομίας των κρατών μελών. Ο προτεινόμενος κανονισμός, ενώ εξασφαλίζει την ομοιόμορφη και άμεση εφαρμογή της διαδικασίας, δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την ευρωπαϊκή διαδικασία, παρά μόνο να τη θεσπίσουν σαν ένα πρόσθετο μέσο ένδικης προστασίας. Δεν τα υποχρεώνει ούτε να εγκαταλείψουν τις προϋφιστάμενες νομοθετικές τους διατάξεις περί μικροδιαφορών ούτε να τις τροποποιήσουν για να ευθυγραμμιστούν με το κοινοτικό δίκαιο. Επομένως, η παρούσα πρόταση κανονισμού, που δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν τους εσωτερικούς τους κανόνες παράλληλα με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, διεισδύει πολύ λιγότερο στα δικονομικά τους συστήματα από μια οδηγία, η οποία απαιτεί προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στους κανόνες που προβλέπει. Η νομοθετική αυτή τεχνική, πράγματι, εξασφαλίζει ένα ελάχιστο κοινό επίπεδο όσον αφορά την αποτελεσματικότητα επίλυσης των μικροδιαφορών, αλλά επιτρέπει στα κράτη μέλη που έχουν αναπτύξει ακόμη καλύτερα εγχώρια συστήματα, να τα διατηρήσουν. Σε τελική ανάλυση, επαφίεται στην κρίση των πιστωτών να επιλέξουν τη διαδικασία που θεωρούν είτε πιο αποτελεσματική είτε πιο εύκολη από άποψη πρόσβασης, πράγμα το οποίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για εκείνους που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη και δεν χρειάζεται να

εξοικειώνονται με τις δικονομικές διατάξεις κάθε ενός από αυτά, καθώς θα διαθέτουν μια ενιαία ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Σημειωτέον, τέλος, ότι το άρθρο 17 της πρότασης προβλέπει ότι «με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών διέπεται από το δικονομικό δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία». Ως εκ τούτου, η θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών δεν απαιτεί περαιτέρω προσέγγιση των εθνικών δικονομικών νομοθεσιών και επομένως διατηρείται στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο η επέμβαση στις εθνικές νομοθεσίες.

2005/0020 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 61 στοιχείο γ),

την πρόταση της Επιτροπής[11],

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[12],

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης[13],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για τη βαθμιαία εγκαθίδρυση αυτού του χώρου, η Κοινότητα θεσπίζει, μεταξύ άλλων, τα μέτρα δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, που είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(2) Η Κοινότητα έχει ήδη θεσπίσει στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις[14], την απόφαση 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου σχετικά με τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις[15], τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2000 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις[16] και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της

---

11 ΕΕ C […], […], σ. [..].
12 ΕΕ C […], […], σ. [..]..
13 ΕΕ C […], […], σ. [..].
14 ΕΕ L 160, 30.6.2000, σ. 37.
15 ΕΕ L 174, 27.6.2001, σ. 25.
16 ΕΕ L 12, 16.1.2001, σ. 1.

21ης Απριλίου 2004 για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις[17].

(3) Στις 20 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή εξέδωσε Πράσινη Βίβλο για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και μέτρα απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης των μικροδιαφορών[18]. Με την Πράσινη Βίβλο άρχισε μια δημόσια διαβούλευση σχετικά με τα μέτρα απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης μικροδιαφορών.

(4) Πολλά κράτη μέλη έχουν θεσπίσει, στο πλαίσιο της πολιτικής δικονομίας, απλουστευμένες διαδικασίες για την επίλυση των μικροδιαφορών, δεδομένου ότι τα έξοδα, οι καθυστερήσεις και η ταλαιπωρία που συνεπάγεται η δικαστική επιδίωξη απαιτήσεων δεν μειώνονται ανάλογα με το ύψος της απαίτησης. Τα εμπόδια για μια ταχεία και μη δαπανηρή έκδοση δικαστικής απόφασης είναι περισσότερα κατά την εκδίκαση διασυνοριακών υποθέσεων. Θα πρέπει, επομένως, να δημιουργηθεί μια ευρωπαϊκή διαδικασία εκδίκασης μικροδιαφορών οικονομικά προσιτή και με λογική διάρκεια, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη.

(5) Η στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά λόγω της υπάρχουσας ανισορροπίας όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των μέσων ένδικης προστασίας που διαθέτουν οι πιστωτές στα διάφορα κράτη μέλη, δημιουργεί την ανάγκη για θέσπιση μιας κοινοτικής νομοθεσίας που θα εξασφαλίζει ίσους όρους για τους πιστωτές και τους οφειλέτες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(6) Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε υποθέσεις καθαρά εσωτερικού χαρακτήρα, με στόχο να εξαλειφθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών παραγόντων των διαφόρων κρατών μελών και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη δικαιοσύνη υπό ίσους όρους σε όλα τα κράτη μέλη.

(7) Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών θα πρέπει να απλουστεύσει και να επιταχύνει την εκδίκαση των μικροδιαφορών με περιορισμό του κόστους, προσφέροντας ένα προαιρετικό μέσο προστασίας, επιπλέον των όσων προβλέπουν οι νομοθεσίες των κρατών μελών οι οποίες δεν θίγονται. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να απλουστεύσει την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων που εκδίδονται με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών σε άλλο κράτος μέλος, περιλαμβανομένων και των αποφάσεων που αρχικά είχαν καθαρά εσωτερικό χαρακτήρα.

(8) Για να διευκολυνθεί η καθιέρωση της διαδικασίας αυτής, ο ενάγων θα πρέπει να κινεί την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών με τη συμπλήρωση ενός εντύπου αγωγής και με την κατάθεσή του στο αρμόδιο δικαστήριο.

(9) Για τον περιορισμό των εξόδων και των καθυστερήσεων, τα διαδικαστικά έγγραφα θα πρέπει να επιδίδονται στους διαδίκους με συστημένη επιστολή και απόδειξη παραλαβής ή με άλλα απλούστερα μέσα, όπως απλή επιστολή, τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η διαδικασία θα πρέπει να είναι γραπτή, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει αναγκαία την προφορική ακρόαση. Η εκπροσώπηση των διαδίκων από συνήγορο δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική.

---

17 ΕΕ L 143, 30.4.2004, σ. 15.

18 COM(2002) 746 τελικό.

(10) Το δικαστήριο θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί ακρόαση με ηχητική διάσκεψη, εικονοδιάσκεψη ή ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Θα πρέπει επίσης να έχει τη δυνατότητα να καθορίζει τα αποδεικτικά μέσα και τον τρόπο διεξαγωγής των αποδείξεων κατά τη διακριτική του ευχέρεια και να δέχεται τη διεξαγωγή αποδείξεων μέσω τηλεφώνου ή με γραπτές δηλώσεις μαρτύρων, καθώς και μέσω ηχητικής διάσκεψης, εικονοδιάσκεψης ή με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

(11) Το δικαστήριο θα πρέπει να τηρεί την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως.

(12) Για να επιταχυνθεί η επίλυση των διαφορών η απόφαση θα πρέπει να εκδίδεται εντός έξι μηνών από την κατάθεση της αγωγής.

(13) Για να επιταχυνθεί η είσπραξη απαιτήσεων μικρής αξίας, η απόφαση θα πρέπει να είναι άμεσα εκτελεστή, με την επιφύλαξη της δυνατότητας άσκησης ενδίκου μέσου και χωρίς όρο εγγυοδοσίας.

(14) Για να περιοριστεί το κόστος, εφόσον ο ηττώμενος διάδικος αποτελεί φυσικό πρόσωπο και δεν εκπροσωπείται από δικηγόρο ή άλλο πρόσωπο που ασκεί νομικό επάγγελμα, δεν θα πρέπει να υποχρεώνεται να καταβάλει τις αμοιβές του δικηγόρου του αντιδίκου ή άλλου προσώπου που ασκεί νομικό επάγγελμα.

(15) Για να διευκολυνθεί η αναγνώριση και η εκτέλεση, μια απόφαση που εκδόθηκε σε κράτος μέλος με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών θα πρέπει να αναγνωρίζεται και να εκτελείται σε άλλο κράτος μέλος χωρίς να χρειάζεται κήρυξη της εκτελεστότητας και χωρίς δυνατότητα διατύπωσης αντιρρήσεων κατά της αναγνώρισής της.

(16) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, επιδιώκει την εξασφάλιση απόλυτου σεβασμού του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο 47 του χάρτη.

(17) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή[19].

(18) Εφόσον οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η θέσπιση διαδικασίας απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης μικροδιαφορών και ο περιορισμός του κόστους, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, και δύνανται συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

[19] ΕΕ L 184, 17.7.1999, σ. 23.

(19) [Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία, σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ανακοίνωσαν την επιθυμία τους να λάβουν μέρος στη θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.]

(20) Η Δανία, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού, και ως εκ τούτου δεν δεσμεύεται ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθιερώνει μία ευρωπαϊκή διαδικασία επίλυσης μικροδιαφορών (στο εξής «ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών») με σκοπό την απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης των μικροδιαφορών και τον περιορισμό του κόστους. Την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών μπορούν να χρησιμοποιούν οι διάδικοι εναλλακτικά, αντί για τις διαδικασίες που ισχύουν βάσει των νομοθεσιών των κρατών μελών.

Ο παρών κανονισμός καταργεί επίσης τα ενδιάμεσα μέτρα που απαιτούνται για την αναγνώριση και εκτέλεση σε ένα κράτος μέλος μιας απόφασης, με εξαίρεση τις αποφάσεις για μη αμφισβητούμενες απαιτήσεις, που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου, εφόσον η συνολική αξία της χρηματικής ή μη χρηματικής απαιτήσεως, εκτός τόκων, δαπανών και εξόδων, δεν υπερβαίνει τα 2 000 ευρώ κατά τον χρόνο έναρξης της διαδικασίας (στο εξής «ευρωπαϊκή μικροδιαφορά»). Δεν εφαρμόζεται, ιδίως, σε φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις.

2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε υποθέσεις που αφορούν:

   (α) το καθεστώς ή την ικανότητα δικαίου φυσικών προσώπων,

   (β) τα περιουσιακά δικαιώματα που προκύπτουν από σχέσεις συζύγων, διαθήκες και κληρονομική διαδοχή,

(γ) πτωχεύσεις, διαδικασίες λύσης και εκκαθάρισης αφερέγγυων επιχειρήσεων ή άλλων νομικών προσώπων, δικαστικούς ή πτωχευτικούς συμβιβασμούς και ανάλογες διαδικασίες,

(δ) θέματα κοινωνικής ασφάλισης,

(ε) διαιτησίες,

(στ) εργατικές διαφορές.

3. Στον παρόντα κανονισμό, με τον όρο «κράτος μέλος» νοούνται τα κράτη μέλη με εξαίρεση τη Δανία. *[Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία]*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΙΚΡΟΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 3

Κίνηση της διαδικασίας

1. Ο ενάγων κινεί την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών με τη συμπλήρωση του εντύπου της αγωγής που παρατίθεται στο παράρτημα Ι και με την κατάθεσή του, μαζί με τυχόν πρόσθετα σχετικά έγγραφα, στο αρμόδιο δικαστήριο. Το έντυπο της αγωγής κατατίθεται απευθείας είτε ταχυδρομικά είτε με οποιοδήποτε άλλο μέσο επικοινωνίας, όπως τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που είναι αποδεκτό στο κράτος μέλος στο οποίο κινείται η διαδικασία.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα μέσα επικοινωνίας που θεωρούν αποδεκτά. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες.

3. Το δικαστήριο καταχωρεί το έντυπο της αγωγής αμέσως κατά την παραλαβή του, και σημειώνει την ημερομηνία και τον χρόνο παραλαβής όλων των άλλων εγγράφων που λαμβάνει στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

4. Για τη διακοπή παραγραφής ή, κατά περίπτωση, αποσβεστικής προθεσμίας, η υπόθεση θεωρείται ότι υποβλήθηκε στο δικαστήριο κατά τον χρόνο καταχώρησης της αγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 3.

5. Εφόσον η αγωγή δεν αφορά υπόθεση που υπάγεται στο πεδίο του παρόντος κανονισμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, το δικαστήριο δεν την εκδικάζει με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, αλλά σύμφωνα με τις σχετικές δικονομικές διατάξεις του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία. Το δικαστήριο ενημερώνει σχετικά τον ενάγοντα.

6. Εφόσον το δικαστήριο θεωρεί ότι οι πληροφορίες που παρέχει ο ενάγων δεν είναι αρκετά σαφείς ή πρόσφορες ή ότι το έντυπο δεν έχει συμπληρωθεί σωστά, μπορεί να καλέσει τον ενάγοντα να συμπληρώσει ή να διορθώσει το έντυπο ή να υποβάλει συμπληρωματικές πληροφορίες ή έγγραφα, τα οποία προσδιορίζει.

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διάθεση του εντύπου της αγωγής από όλα τα δικαστήρια που μπορούν να εκδικάζουν ευρωπαϊκές μικροδιαφορές, καθώς και την παροχή πρακτικής συνδρομής προς τους ενάγοντες για τη συμπλήρωσή του από όλα τα δικαστήρια αυτά.

Άρθρο 4

Περαιτέρω διεξαγωγή της διαδικασίας

1. Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών είναι γραπτή, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει αναγκαία την ακροαματική διαδικασία, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν σχετικές παρατηρήσεις ή αιτήσεις των διαδίκων.

2. Μετά την παραλαβή του εντύπου της αγωγής το δικαστήριο συμπληρώνει το μέρος Ι του εντύπου απάντησης που περιέχεται στο παράρτημα ΙΙ.

   Μέσα σε οκτώ ημέρες επιδίδεται στον εναγόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 11, αντίγραφο του εντύπου της αγωγής καθώς και το συμπληρωμένο έντυπο απάντησης.

3. Μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση των εντύπων αγωγής και απάντησης ο εναγόμενος, απαντά συμπληρώνοντας το μέρος ΙΙ του εντύπου απάντησης επισυνάπτοντας ενδεχομένως πρόσθετα έγγραφα, τα οποία καταθέτει στο δικαστήριο, ή με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο χωρίς να χρησιμοποιήσει το έντυπο απάντησης.

4. Μέσα σε οκτώ ημέρες από την παραλαβή της απάντησης του εναγομένου, το δικαστήριο επιδίδει στον ενάγοντα, σύμφωνα με το άρθρο 11, αντίγραφο της απάντησης και των τυχόν πρόσθετων εγγράφων.

5. Εάν στην απάντησή του ο εναγόμενος ασκεί ανταγωγή κατά του ενάγοντος, το δικαστήριο ενημερώνει σχετικά τον ενάγοντα. Ο ενάγων απαντά στην ανταγωγή μέσα σε ένα μήνα από την επίδοση της απάντησης σ' αυτόν.

6. Εάν η συνολική αξία του αντικειμένου της ανταγωγής υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, το δικαστήριο εξετάζει την ανταγωγή μόνο αν απορρέει από την ίδια έννομη σχέση με την αγωγή και αν κρίνει ότι είναι σκόπιμο να εφαρμοσθεί η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

7. Εάν οποιοδήποτε πρόσθετο έγγραφο που λαμβάνει το δικαστήριο έχει συνταχθεί σε άλλη γλώσσα εκτός από εκείνη της διαδικασίας, το δικαστήριο ζητά μετάφραση του εγγράφου μόνο εάν είναι αναγκαία για την έκδοση της απόφασής του.

   Εάν ένας από τους διαδίκους αρνήθηκε να παραλάβει έγγραφο, επειδή δεν έχει συνταχθεί σε μία από τις γλώσσες που προβλέπει το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000, το δικαστήριο ενημερώνει τον άλλο διάδικο και τον συμβουλεύει να το υποβάλει με τη σχετική μετάφραση.

Άρθρο 5

Τελικά στάδια της διαδικασίας

1. Το δικαστήριο, μέσα σε ένα μήνα από την παραλαβή των απαντήσεων του εναγομένου ή του ενάγοντος, στο πλαίσιο των προθεσμιών που ορίζει το άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 5,

   α) εκδίδει απόφαση, ή

   β) ζητά από τους διαδίκους περαιτέρω στοιχεία σχετικά με την απαίτηση εντός ορισμένης προθεσμίας, ή

   γ) καλεί τους διαδίκους σε ακρόαση.

2. Αν το δικαστήριο δεν έχει λάβει απάντηση από τον εναγόμενο μέσα στη μηνιαία προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 4 παράγραφος 3, εκδίδει απόφαση ερήμην.

Άρθρο 6

Ακρόαση

1. Το δικαστήριο μπορεί να πραγματοποιήσει την ακρόαση μέσω ηχητικής διάσκεψης, εικονοδιάσκεψης ή με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων, εάν διαθέτει τα κατάλληλα τεχνικά μέσα και εφόσον συμφωνούν και οι δύο διάδικοι.

2. Εάν ένας διάδικος δεν παρίσταται στην ακρόαση και εκπροσωπείται από άλλο πρόσωπο, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από το τελευταίο να επιδείξει γραπτή εντολή ή άλλη εξουσιοδότηση από τον εν λόγω διάδικο, εφόσον αυτό προβλέπεται από τις δικονομικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία.

Άρθρο 7

Διεξαγωγή αποδείξεων

1. Το δικαστήριο μπορεί να προσδιορίσει τα αποδεικτικά μέσα και τον τρόπο διεξαγωγής των αποδείξεων κατά τη διακριτική του ευχέρεια. Το δικαστήριο μπορεί ιδίως να δεχθεί τη διεξαγωγή αποδείξεων μέσω τηλεφώνου, με γραπτές δηλώσεις μαρτύρων καθώς και με ηχητική διάσκεψη, εικονοδιάσκεψη ή με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να δεχθεί την εξέταση πραγματογνωμόνων, εάν είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση της δικανικής του κρίσης.

Άρθρο 8

Εκπροσώπηση των διαδίκων

Η εκπροσώπηση των διαδίκων από δικηγόρο ή από άλλο πρόσωπο που ασκεί νομικό επάγγελμα δεν είναι υποχρεωτική.

Άρθρο 9

Καθήκοντα του δικαστηρίου

1. Το δικαστήριο σέβεται το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και τηρεί την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, ιδίως κατά την αξιολόγηση της ανάγκης διεξαγωγής προφορικής ακρόασης, καθώς και όταν αποφασίζει σχετικά με τα αποδεικτικά μέσα και τον τρόπο διεξαγωγής των αποδείξεων.

2. Το δικαστήριο δεν υποχρεώνει τους διαδίκους να αναπτύξουν οποιουσδήποτε νομικούς ισχυρισμούς σχετικά με την αγωγή.

3. Εάν είναι αναγκαίο, το δικαστήριο επικουρεί τους διαδίκους σε διαδικαστικά θέματα και μπορεί να τους ζητήσει να υποβάλουν τυχόν πραγματικά στοιχεία που είναι χρήσιμα για την κρίση των επίδικων ζητημάτων.

4. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, το δικαστήριο επιδιώκει την επίτευξη διακανονισμού μεταξύ των διαδίκων.

Άρθρο 10

Απόφαση

1. Η απόφαση εκδίδεται εντός εξι μηνών από την καταχώρηση του εντύπου της αγωγής.

2. Το δικαστήριο επιδίδει την απόφαση στους διαδίκους σύμφωνα με το άρθρο 11, εκτός εάν η απόφαση απαγγελθεί προφορικά κατά τη λήξη της ακροαματικής διαδικασίας στην οποία παρίστανται και οι δύο διάδικοι.

Άρθρο 11

Επίδοση εγγράφων

1. Εφόσον ένα έγγραφο πρέπει να επιδοθεί σε άλλο κράτος μέλος εκτός εκείνου στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία, επιδίδεται στους διαδίκους με συστημένη επιστολή και απόδειξη παραλαβής, τηρώντας τους ενδεχόμενους πρόσθετους όρους που προβλέπει το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000, και έχοντας υπόψη το άρθρο 8 του κανονισμού αυτού.

2. Εφόσον ένα έγγραφο πρέπει να επιδοθεί στο κράτος μέλος όπου διεξάγεται η διαδικασία και είναι γνωστή με βεβαιότητα η διεύθυνση του προσώπου στο οποίο απευθύνεται, το έγγραφο επιδίδεται στους διαδίκους με συστημένη επιστολή και απόδειξη παραλαβής ή με οποιοδήποτε άλλο απλούστερο μέσο, όπως με απλή επιστολή, τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εφόσον τα απλούστερα αυτά μέσα προβλέπονται στο δικονομικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία.

3. Εάν σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση της επίδοσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να γίνει με άλλα μέσα που εξασφαλίζουν την προσωπική επίδοση.

Άρθρο 12

Προθεσμίες

1. Το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 5, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν είναι αναγκαίο προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική άμυνα των διαδίκων.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν το δικαστήριο δεν μπορεί να τηρήσει τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 4, στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 1, προκειμένου να μην τεθεί σε κίνδυνο η ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα το ταχύτερο δυνατόν.

3. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών που προβλέπει ο παρών κανονισμός, εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΟΚ Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1971 περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες[20].

[20] ΕΕ L 124, 8.6.1971, σ. 1.

Άρθρο 13

Εκτελεστότητα της απόφασης

Η απόφαση είναι άμεσα εκτελεστή με την επιφύλαξη της ενδεχόμενης άσκησης ενδίκων μέσων και χωρίς τον όρο της εγγυοδοσίας.

Άρθρο 14

Έξοδα

1. Ο ηττώμενος διάδικος επιβαρύνεται με τα έξοδα της δίκης, εκτός εάν αυτό δεν είναι δίκαιο ή εύλογο. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο διατάσσει την καταβολή των εξόδων σε δίκαιη βάση.

2. Εάν ο ηττώμενος διάδικος είναι φυσικό πρόσωπο και δεν εκπροσωπείται από δικηγόρο ή από άλλο πρόσωπο που ασκεί νομικό επάγγελμα, δεν υποχρεώνεται να καταβάλει τις αμοιβές του δικηγόρου του αντιδίκου του ή άλλου προσώπου που ασκεί νομικό επάγγελμα.

Άρθρο 15

Ένδικα μέσα

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων, σύμφωνα με τους δικονομικούς τους κανόνες, κατά των αποφάσεων που εκδίδονται με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις πληροφορίες αυτές.

2. Η εκπροσώπηση των διαδίκων από δικηγόρο ή άλλο πρόσωπο που ασκεί νομικό επάγγελμα δεν είναι υποχρεωτική στο πλαίσιο της διαδικασίας άσκησης ενδίκων μέσων κατά απόφασης που εκδόθηκε με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

3. Κατά της απόφασης επί του ενδίκου μέσου, δεν επιτρέπεται η άσκηση κανενός περαιτέρω τακτικού ενδίκου μέσου ή αναιρέσεως.

Άρθρο 16

Επανεξέταση της απόφασης

Εφόσον ενεργήσει με ταχύτητα, ο εναγόμενος μπορεί να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης που εκδόθηκε με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση και που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 805/2004, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) (i) εάν το έντυπο της αγωγής ή η κλήση σε ακρόαση επιδόθηκαν με τρόπο που δεν αποδεικνύει ότι παραλήφθηκαν προσωπικά από τον εναγόμενο, και

(ii) εάν η επίδοση δεν πραγματοποιήθηκε αρκετά έγκαιρα ή με τρόπο που του επιτρέπει να προετοιμάσει την άμυνά του, χωρίς καμία υπαιτιότητα εκ μέρους του, ή

β) εάν ο εναγόμενος εμποδίστηκε να απαντήσει στην αγωγή λόγω ανωτέρας βίας ή λόγω έκτακτων περιστάσεων, χωρίς καμία εκ μέρους του υπαιτιότητα.

Άρθρο 17

Εφαρμοστέο δικονομικό δίκαιο

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών διέπεται από το δικονομικό δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Άρθρο 18

Αναγνώριση και εκτέλεση

1. Η απόφαση που εκδίδεται σε κράτος μέλος με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών αναγνωρίζεται και είναι εκτελεστή σε άλλο κράτος μέλος χωρίς κήρυξη της εκτελεστότητας και χωρίς καμία δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων ως προς την αναγνώριση της εν λόγω απόφασης, εάν έχει πιστοποιηθεί από το δικαστήριο στο κράτος μέλος έκδοσής της χρησιμοποιώντας το έντυπο που περιέχεται στο παράρτημα ΙΙΙ.

2. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών πιστοποιούνται, εάν δεν έρχονται σε αντίθεση με τους κανόνες περί δικαιοδοσίας που περιέχονται στα τμήματα 3 και 6 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001.

Η σχετική βεβαίωση καταρτίζεται στη γλώσσα στην οποία έχει διατυπωθεί η απόφαση.

Η έκδοση της βεβαίωσης δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

Στις περιπτώσεις διόρθωσης της βεβαίωσης εφαρμόζεται η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία.

3. Εφόσον, κατά τον χρόνο που εκδίδεται η απόφαση, φαίνεται ότι θα πρέπει κατά πάσα πιθανότητα να εκτελεσθεί σε άλλο κράτος μέλος, η βεβαίωση εκδίδεται αυτεπαγγέλτως ταυτόχρονα με την έκδοση της απόφασης. Διαφορετικά η βεβαίωση εκδίδεται εφόσον το ζητήσει ένας από τους διαδίκους.

4. Ο διάδικος που ζητά την εκτέλεση της απόφασης πρέπει να υποβάλει:

(α) αντίγραφο της απόφασης, που πληροί τις προϋποθέσεις απόδειξης της γνησιότητάς του· και

(β) τη βεβαίωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Οι παράγραφοι 1 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις αποφάσεις για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 805/2004.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Σχέση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 805/2004 και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2001

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 805/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20

Ενημέρωση

Οι αρμόδιες εθνικές αρχές συνεργάζονται για την ενημέρωση του κοινού και των επαγγελματικών κύκλων σχετικά με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που δημιουργήθηκε με την απόφαση 2001/470/ΕΚ.

Άρθρο 21

Εκτελεστικά μέτρα

Η Επιτροπή θεσπίζει σύμφωνα με τη διαδικασία συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού όσον αφορά την τροποποίηση του ανωτάτου ορίου που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 και τις προσαρμογές ή τις τεχνικές τροποποιήσεις των εντύπων που περιέχονται στα παραρτήματα, ή την καθιέρωση πρόσθετων εντύπων.

Άρθρο 22

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 75 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 8 της απόφασης αυτής.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις […].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες, […]

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]